

خبر در خبر

ایسا علی خزاری، فعال گردشگری با اشاره به لزوم احداث و راه‌اندازی موزه در اهواز گفت: بسیاری از آثار تاریخی اهواز در موزه شهرهای دیگر نگهداری و حفظ می‌شوند و در صورت راه‌اندازی موزه می‌توان آنها را به این کلانشهر بازگرداند و در معرض تماشای مردم و گردشگران قرار داد.

ایرا علی سلاجقه، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: در محیط‌زیست بن‌بستی برای توسعه پایدار وجود ندارد و برای هر اقدامی مانند استقرار صنعت در مکانی، راهی پیدا می‌کنیم تا توسعه و حفظ محیط‌زیست را کنار هم داشته باشیم.

ایسا رضا شکاریان، مدیرکل حفاظت محیط‌زیست خراسان شمالی از ثبت مجدد حضور یوزپلنگی در پناهگاه حیات‌وحش میاندشت این استان طی یک هفته اخیر خبر داد.

اینا عیسی کلانتری، رئیس پیشین ستاد احیای دریاچه ارومیه گفت: براساس قیمت‌های شناور یعنی مطابق ارزش امروز ریال و نرخ روز دلار، با احتساب مبلغ برداشت شده از صندوق توسعه ملی برای احیای دریاچه ارومیه و بودجه‌هایی که به صورت ریالی در این زمینه تخصیص داده شده است، می‌توان گفت از ابتدای تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه تا امروز، حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان برای احیای این دریاچه هزینه شده است.

ایرا داوود میرشکار، سرپرست اداره کل حفاظت محیط‌زیست خوزستان با اشاره به دستنور رئیس‌جمهور مبنی بر تدوین سند گردشگری تالاب شادگان گفت: پیش‌نویس این سند تدوین شده است که تصویب و اجرایی شدن آن حفظ طبیعت، توسعه گردشگری و تقویت معیشت مردم منطقه را در پی خواهد داشت.

اینا مهران صحرایی، سرپرست موزه فرش، ادعای ارسال ۴۸ فرش مفقود شده از نهاد ریاست‌جمهوری کاخ سعدآباد به موزه فرش را تکذیب کرد و گفت: در سال ۱۳۸۷ تنها دو قطعه فرش به این موزه به صورت امانی داده شد که همان‌ها در سال ۹۴ قطعی شدند.

ایرا محمد دادی، رئیس نمایندگی حفاظت محیط‌زیست شهرستان خوسف گفت: با مشاهده گونه سمور سنگی در این شهرستان، برای اولین بار چهارمین گونه جانوری از سال گذشته تاکنون دیده شده است.

طبق معاهده هیرمند، افغانستان موظف به گزارش دهی به ایران است

انحراف هیرمند پذیرفتنی نیست

۳۴ **گزارش** **زهراکشوری** **دبیرگروه زیست‌بوم**

نقشه‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهند هم سد کجکی پرآب است و هم بند کمال خان آب دارد. افغانستان مثل همیشه اما این تصاویر را قابل استناد نمی‌داند. برای همین ایران خواستار حضور هیأت فنی کشور در افغانستان برای بررسی میزان آب رودخانه هیرمند در بندهای این کشور شده است. ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی طالبان در پاسخ به این خواسته، گفته است: «در معاهده ۱۳۵۱ درباره سفر هیأت ایرانی چیزی گفته نشده است.» اما بررسی

مواد پروتکل معاهده هیرمند خلاف آنچه مجاهد می‌گوید را نشان می‌دهد. افغانستان براساس همین معاهده موظف به گزارش ماهانه وضعیت منابع آبی رودخانه هیرمند به ایران است. در دسترس وی می‌گذارد. در اثر تقاضای کمیسار ایرانی، جانب افغانی راپور ماهانه جریان آب را که در دستگاه دهرآود ثبت شده است به وی ارائه می‌دارد. در صورت تقاضای کمیسار ایرانی، کمیسار افغانستانی با وی همکاری خواهد کرد تا جریان آب را در دستگاه دهرآود مشاهده و اندازه‌گیری کند.

است به دسترس وی می‌گذارد. در اثر تقاضای کمیسار ایرانی، جانب افغانی راپور ماهانه جریان آب را که در دستگاه دهرآود ثبت شده است به وی ارائه می‌دارد. در صورت تقاضای کمیسار ایرانی، کمیسار افغانستانی با وی همکاری خواهد کرد تا جریان آب را در دستگاه دهرآود مشاهده و اندازه‌گیری کند.

است به دسترس وی می‌گذارد. در اثر تقاضای کمیسار ایرانی، جانب افغانی راپور ماهانه جریان آب را که در دستگاه دهرآود ثبت شده است به وی ارائه می‌دارد. در صورت تقاضای کمیسار ایرانی، کمیسار افغانستانی با وی همکاری خواهد کرد تا جریان آب را در دستگاه دهرآود مشاهده و اندازه‌گیری کند.

سازمان فضایی ایران نیز اعلام کرد با استفاده از ماهواره خیام و پایش تصاویر آن متوجه شده که حکومت افغانستان مسیر رودخانه هیرمند را منحرف می‌کند

اما پژوهش‌های منتشر شده در سال گذشته نشان داد برخلاف ادعای افغانستان، میزان بارندگی در بازه ۳۴ ساله در حوضه آبریز هیرمند افزایش داشته است. البته انتشار این گزارش‌ها تغییری در سیاست آبی افغانستان در قبال حقایق جنوب شرق ایران ایجاد نکرد. چندی پیش هم رسانه‌های ایران با انتشار نقشه‌های ماهواره‌ای نشان دادند که سد کجکی پرآب است و سد کمال خان هم آب دارد. هرچند باز هم تغییری در موضع افغانستان به وجود نیاورد.

اجرای ۶۹ سد و طرح انحرافی روی هیرمند

سیاست‌های آبی دولت افغانستان پیش از به قدرت رسیدن طالبان را آمریکا، هلند و ترکیه نوشته‌اند و طالبان هم همان سیاست را دنبال می‌کند. افغانستانی‌ها سال گذشته برخلاف قرارداد هیرمند نه تنها حقایق ۸۲۰ میلیون مترمکعبی را به ایران پرداخت نکردند که با انحراف آب هیرمند، حقایق زیستی و کشاورزی هامون و اهالی سیستان ایران را به سمت گودزره منحرف کردند. سازمان فضایی ایران نیز اعلام کرد با استفاده از ماهواره خیام و پایش تصاویر آن متوجه شده که حکومت افغانستان مسیر رودخانه هیرمند را منحرف می‌کند.

این سازمان گفته که حکومت افغانستان در برخی از مسیرهای این رود بند‌های متعددی ایجاد کرده است و از این طریق مانع رسیدن آب به ایران می‌شود. آب انتقال داده شده به گودزره هم خیلی زود بخار شد و آه از نهاد اهالی جنوب شرق ایران برآورد. مردم این منطقه همچنین دلنگران ساخت

سدی بزرگ‌تر از سد کمال خان روی «فراه‌رود» هستند. افغانستان پس از سقوط طالبان در سال ۲۰۰۱ مأموریت ویژه‌ای برای خود نوشت که ساخت حداقل ۱۰۴ سد در آن دیده شده بود. کارشناسان بین‌المللی از آن به «مأموریت هیدرولیکی» یاد می‌کردند. دولت گذشته افغانستان ساخت بالغ بر ۳۵ سد و ۳۴ طرح انحراف آبی روی هیرمند و ۱۴ سد و ۸ طرح انحراف آبی روی هریرود را در برنامه داشت که ساکنان سیستان دو سوی مرز را دچار خشکسالی شدید می‌کند. بهنام اندیک دانشجوی دکتری مهندسی محیط‌زیست با گرایش منابع آب از دانشگاه تهران نیز به کمبود آب در جنوب شرقی ایران، مسأله خشک شدن تالاب هامون و اثرات زیانبار آن بر سلامت جوامع محلی چه در ایران و چه در خود افغانستان می‌پردازد و به رسانه‌ها می‌گوید: «اگر خوزستان ایران سالیان سال از پس توسعه‌های آبی ترکیه و خشک شدن تالاب‌های میان‌رودان آماج ریزگردها بوده است و با مشکلات ناشی از این ریزگردها مواجه شده، خشک شدن هامون نیز که بخش قابل توجهی از آن در خاک خود افغانستان قرار دارد همین رهاورد را نه تنها برای شرق ایران که برای بخش‌هایی از آن کشور نیز در پی خواهد داشت. رهاوردی که در کوتاه‌مدت منجر به افزایش بیماری‌های تنفسی، روی، قلبی عروقی و آلرژی شده و در بلندمدت کار را نا‌آنجا پیش خواهد برد که سنکه راهی جز ترک منطقه نداشته باشند.

مهاجرتی که علاوه بر تبعات آن برای منطقه مبدأ، سبب‌ساز مشکلات عدیده‌ای برای منطقه مقصد نیز خواهد شد.»

افغانستان پرداخت حقایق سیستان را منوط به داشتن آب دانسته است و مدعی است آبی برای پرداخت حقایق به ایران ندارد اما تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد هم کجکی پرآب است هم بند کمال خان آب دارد

فراهم کردن تغذیه کمکی و تأمین نهاده‌های دامی، به مرتعداران و مراتع یاری رساند، زیرا نهاده‌های دامی وابستگی مرتعداران به علوفه مراتع را به شدت کاهش می‌دهند. کوچک شدن زمان بهره‌برداری یا کاهش زمان چرا، از چهار ماه به سه، دو و حتی یک ماه، به شرطی که به مراتع خللی وارد نشود، راهکارهای مناسب دیگری است. مرتعداران نیز باید با مشارکت یکدیگر، بین دام و مرتع، تعادل ایجاد کنند. آنها باید رغبت کنند و متناسب با تولید علوفه، دام‌هایشان را به مراتع بیاورند و از آوردن دام مازاد در مراتع جلوگیری کنند. همچنین لازم است که این قشر، چرای مازاد، چرای پیش از موعد و چرای خارج از فصل، تحت هیچ شرایطی نداشته باشند. مشارکت بخش دولتی نیز بسیار مهم است. سهم دولت در این زمینه تسهیل شرایط بازار، تسهیل خروج نتاج دام مرتعداران، پرداخت تسهیلات و تسهیل حرقه مرتعداری است. همچنین اتحاد و پویایی دانشگاه و مراکز علمی در مدیریت مرتع و مرتعداری نیز می‌تواند حال مرتعداران و مرتع را بهبود بخشد.

استان اصفهان کسب کرده است. یعنی در سال زراعی جاری، دچار ۳۷ میلیون کاهش بارندگی است. کارشناسان معتقدند هر یک میلیون کاهش بارندگی باعث کاهش یک کیلوگرم علوفه در مراتع می‌شود، با یک حساب سرانگشتی می‌توان نتیجه گرفت وسعت ۷۲۶ هزار هکتاری مراتع دشت کاشان با رقمی برابر ۲۷ میلیون و ۲۳۲ هزار کیلوگرم کاهش علوفه دست و پنجه نرم می‌کند. رقمی که بسیار قابل توجه است. بعید می‌دانم گوسفندان بفهمند کاهش علوفه یعنی چه؟ گوسفندانی که از کله سحر تا بوق سگ، ۱.۷ کیلوگرم علوفه خشک نوش جان می‌کنند، برایشان فرقی نمی‌کند که باران آمده باشد یا خیر، برف آمده باشد یا خیر، دشت دچار گرمایش و تغییر اقلیم شده باشد یا خیر، من و شما خواننده محترم هستیم که دود و خاک ریزگردهایش بر چشم ما ن و ریه‌های فرزندان‌مان و خانمانمان می‌رود.

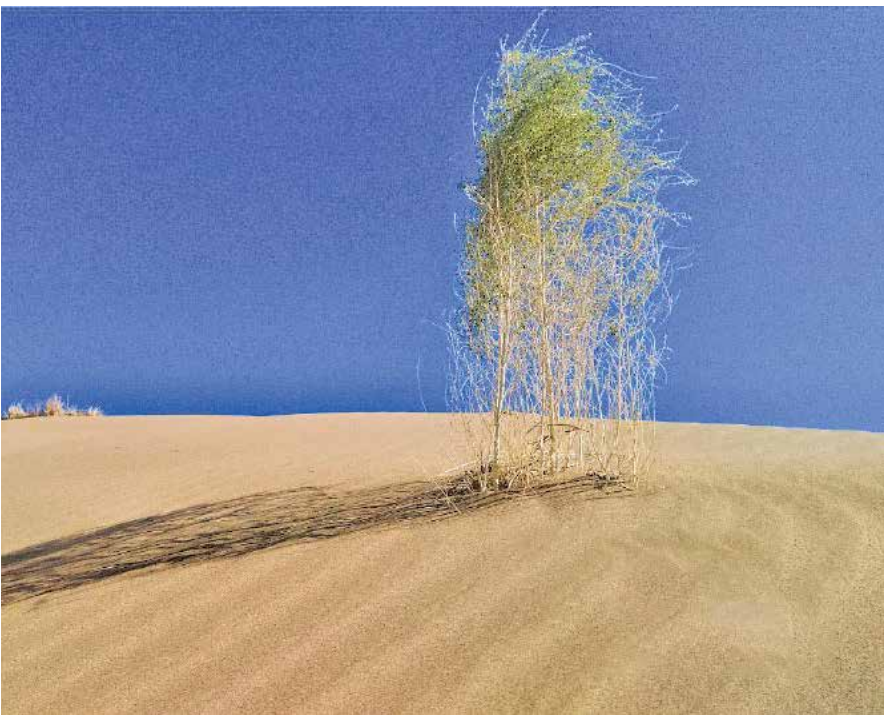
راهکار چیست؟

مواردی وجود دارد که کمر به قتل مراتع می‌بندند. برای جلوگیری از، بین رفتن مراتع چند پیشنهاد مطرح می‌شود: بیمه خشکسالی، تگرگ و آتش‌سوزی مراتع بدون طرح‌های مرتعداری، جزو وظایف بانک کشاورزی محسوب می‌شود. موضوعی که بانک کشاورزی از انجام آن طفره می‌رود. در این زمینه لازم است که تمام مراتع، حتی مراتع بدون طرح‌های مرتعداری نیز به رسمیت بیمه بانک کشاورزی درآیند و خسارت خشکسالی دریافت کنند. بهتر است، این بانک‌ها، با تأمین اعتبارات مناسب در تأمین نهاده‌های دامی کمک کار مرتعداران باشند. از سوی دیگر، دولت نیز با

مراتع کاشان فرونشست کرد

خشکسالی و تغییر اقلیم طومار دشت کاشان را در هم پیچیدند

متوسط و ۵۵.۳ درصد دچار خشکسالی شدید و ۳۰.۴۰ درصد دچار خشکسالی بسیار شدید است. شرایط خشکسالی مراتع شهرستان آران و بیدگل نیز بهتر از کاشان نیست و چه بسا بسیار وخیم‌تر و نگران‌کننده‌تر است. طبق این آمار، درصد خشکسالی در گوی خشکسالی متوسط صفر، در خشکسالی شدید ۱۷.۵ درصد و در خشکسالی بسیار شدید ۸۲.۵ درصد است. الگوهایی که هرمدیری را که تمایل به اجرای بازوهای «توسعه پایداری» در این دشت داشته

یادداشت **علی خالویی** **کارشناس منابع طبیعی کاشان**

مراتعداران، چگونه روزگار می‌گذرانند؟ مراتع چطور؟ مرتعدارانی که روزگارشان چونان شب‌های دیچور زمستان، سرد و سیاه است و مراتعی که هم دچار کاهش شدید علوفه هستند و هم درگیر صدمات ریزگردها و طوفان شن و ماسه و همچنین درگیر مسأله فرونشست، اگر در این بین نفسی برایش بماند، دچار آفتابی از انواع ملخ‌های گوهان‌دار می‌شود. «خشکسالی» و «تغییر اقلیم» دو مسأله‌ای است که هرآن، هوار را بر سر مردمان و مرتعداران «تمدن سلیک» و مراتعش خراب می‌کند. طبق آمارهای اداره هواشناسی کاشان و آران و بیدگل، نزولات جوی دشت کاشان، ۳۷.۲ درصد کاهش داشته و روزهای حاوی ریزگردها در سال ۱۴۰۱ نسبت به بلندمدت ۱۰ ساله، ۷ برابر شده است. عواملی که موجب عربانی و رخ‌نمونی سه‌الگوی «خشکسالی متوسط»، «خشکسالی شدید» و «خشکسالی بسیار شدید» در شهرستان کاشان و آران و بیدگل شده است. موضوعی که چشم‌انداز مثبتی را تبیین نمی‌کند. آمارهای وحشتناکی از الگوی خشکسالی دشت کاشان دیده می‌شود: ۱۴.۳ درصد از مراتع شهرستان کاشان دچار خشکسالی

تمام مراتع، حتی مراتع بدون طرح‌های مرتعداری نیز به رسمیت بیمه بانک کشاورزی دریافت و خسارت خشکسالی دریافت کنند

باشد دچار بحران ابزاری می‌کند. خشکسالی، عبارتی ثقیل با بار معنایی و لغوی ترسناک است. متأسفانه استمرار در کاربرد این مفاهیم، ذهن را به گونه‌ای آماده و به نوعی عادی‌سازی می‌کند اما عمق فاجعه خشکسالی، مانند فرونشست دردناک است. خشکسالی هرچند کمتر به چشم می‌آید و اثرات تخریبی آن نسبت به فرونشست کمتر برای عموم قابل رؤیت و مشاهده است، ولی قدرت سنگین و تخریب‌آن همگام با تغییر اقلیم بر سر دشت